

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-351/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-60/24-T

Název	Mateřská škola Ostrava, Špálova 32, příspěvková organizace
Sídlo	Špálova 1073/32, 702 00 Ostrava
E-mail	ms-spalova@quick.cz
IČO	66 934 885
Identifikátor	600 144 640
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jarmila Karnovská
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz
Místo inspekční činnosti	Špálova 1073/32, Ostrava
Inspekční činnost na místě	12. 2. 2024 – 14. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrava, Špálova 32, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání je poskytováno ve třech věkově smíšených třídách, z nichž jedna je zřízena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 52 dětí, z toho dvacet v povinném předškolním vzdělávání, sedm s odkladem povinné školní docházky, patnáct se speciálními vzdělávacími potřebami, jedno s odlišným mateřským jazykem, tři děti mladší tří let a jedno dítě nadané. Informace o dění ve škole jsou umístěny ve vnitřních prostorách školy. Na oficiálních internetových stránkách školy www.ms-spalova.cz jsou zveřejněny základní údaje. Mateřská škola pracuje v programu Začít spolu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je zkušená a dlouhodobě působí ve vedení školy. Přijala opatření na základě poslední inspekční činnosti v roce 2017, avšak vzhledem k častým a významným personálním změnám na pozicích pedagogů a asistentů pedagoga, nadále přetrvává v některých kritériích hodnocení potřeba zlepšení. Personální zajištění v plném počtu šesti učitelek je dostatečné k širšímu překrytí v době přímé vzdělávací činnosti. V době inspekční činnosti vzdělávání zajišťovalo jen pět učitelek, z toho jedna na zkrácený úvazek, tři asistentky pedagoga, jedna školní asistentka a jedna terénní pracovnice čímž docházelo k částečným organizačním úpravám. Celý tým je součástí nastavených pravidel provozu se vzájemnou kooperací, čímž je vytvářeno zdravé pracovní klima. Přístup ředitelky k zaměstnancům podporuje vzájemnou důvěru a toleranci. V koncepci školy ředitelka formulovala střednědobou vizi a cíle rozvoje do oblastí výchova a vzdělávání, personální a materiální zajištění, řízení. Zmiňuje také spolupráci se zřizovatelem, rodiči a místními organizacemi, jež se podílejí na podpoře vzdělávání. Cíle jsou pozvolna naplňovány a ředitelka pravidelně vyhodnocuje jejich realizaci. Ve svém profesním rozvoji se zaměřila na oblasti řešení problémových situací, řízení a komunikaci se zákonnými zástupci, získané zkušenosti aplikuje do své každodenní činnosti. Výsledkem je dobře fungující organizace. Všechny učitelky se vzdělávají v systému Začít spolu tak, aby dokázaly realizovat školní vzdělávací program, jehož základem jsou vzdělávací strategie zaměřené na podporu individuálního rozvoje dítěte v souladu s jeho osobními předpoklady a intenzivní spolupráce s rodinou. Tři studující, začínající učitelky metodicky vede ředitelka, která však nadále zůstává v roli mentora sama, přičemž konzultuje s učitelkami jejich výstupy ze vzdělávání tak, aby proběhla reflexe a evaluace jejich práce. Ke zvýšení efektivity metodické podpory v celém pedagogickém týmu schází vnitřní konzultace při plánování a přípravě vzdělávání, ale také širší spolupráce s možnostmi inspirace a výměnou zkušeností s okolními školami. Pedagogická rada projednává většinou organizační záležitosti školy, částečně pak pedagogickou problematiku tříd, kterou učitelky komunikují spíše intuitivně při setkávání a vzájemných násleších. Také záznamy v třídní dokumentaci vykazovaly nižší míru přehlednosti.

Vícezdrojové financování umožňuje realizaci školního vzdělávacího programu ve stanoveném rozsahu. Rozvoj školy a její činnost podporuje zřizovatel, poskytuje finanční prostředky nejen na zajištění plynulého provozu a opravy, ale také účelové finanční prostředky pro všestranný rozvoj dětí. Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování, v souladu s vymezenými koncepčními záměry se prostředí a vybavení školy postupně inovuje a modernizuje (např. sportovní náčiní, hudební nástroje, digitální učební pomůcky,

terapeutický set LABUŤ). Z ankety české školní inspekce však vyplynula pouze částečná míra spokojenosti pedagogů s jejich zázemím v budově. Škola je zapojena v operačním programu Jan Amos Komenský, cíleně prostředky využívá na financování školní asistentky a na vzdělávání zaměstnanců. Škola efektivně použila finanční prostředky poskytnuté z Národního plánu obnovy, pořídila výukové programy a digitální hračky pro podporu rozvoje informatického myšlení a digitálních kompetencí dětí. Partnerstvím v projektu „Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání u předškolních dětí v Ostravě“ škola získala finanční prostředky na terénního pracovníka, jehož hlavní náplní je aktivní podpora dětí při adaptaci, práce s rodinou i komunitou, také vede tzv. „Rodičovský klubík“, jedná se o práci s matkami dětí před jejich přijetím do mateřské školy. Komunikuje s nimi základní hygienické návyky dětí a jejich samostatnost, nastavování pravidel a sociální pomoc.

Děti byly v průběhu vzdělávání přiměřenou formou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví. Při fyzické prohlídce prostor bylo zjištěno bezpečnostní riziko na zahradě, identifikováno bylo riziko úrazu dětí související s nevyhovujícím stavem asfaltových chodníků se značnými povrchovými nerovnostmi, a to zvláště při jízdě dětí na koloběžce nebo odrážedle bez přílby. Celková údržba zahrady vykazovala nedostatky. Ředitelka školy byla bezodkladně s danou situací seznámena a vyzvána k přijetí okamžitého opatření k nápravě zjištěného rizika a nutností nastavení pravidel také v organizaci činností při společných pobytech na zahradě. V době inspekční činnosti byly vchody do budovy zajištěny proti vstupu cizích osob a zároveň proti svévolnému odchodu dítěte z mateřské školy.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna v požadovaném rozsahu. Při přípravě jídel se používá současný trend pestré a nutričně vyvážené stravy s vysokým podílem ovoce a zeleniny, a to s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování. Pitný režim byl pro děti zajištěn po celou dobu pobytu. Individuálně přistupuje školní jídelna ke stravování dětí, jejichž zdravotní stav to vyžaduje. Účastí v nadačních programech zajistila škola několika dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí úhradu školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti bylo formou hospitací posuzováno celodenní vzdělávání. Učitelky postupovaly podle třídních vzdělávacích programů, které dokládaly návaznost na školní vzdělávací program, který významně podporuje rozvoj komunikačních dovedností, prosociálních kompetencí a demokratických hodnot.

Vzdělávací proces probíhal ve třídách v příjemné a přátelské atmosféře se vstřícným a empatickým přístupem k dětem. Učitelky a ostatní účastníci vzdělávání dovedli citlivě reagovat na jejich individuální potřeby. Děti měly prostor pro spontánní hru, sociální učení a vzájemnou komunikaci. V dopoledních aktivitách byly tematicky provázány spontánní a řízené činnosti. Děti měly didaktický materiál volně přístupný, což přispívalo k podpoře jejich samostatného rozhodování při výběru činností v centrech aktivit. Nabídka a přístup k materiálům a pomůckám byl podporován přítomností učitelek a asistentek, které v případě potřeby poskytovaly pomoc a spolupráci. Spontánní činnosti byly učitelkami doplňovány vhodnou nabídkou řízených aktivit, které děti od ranního příchodu se zájmem a radostí využívaly. Řízené činnosti byly jen částečně připravovány s ohledem na věkové a vývojové možnosti dětí. Scházela širší vzdělávací nabídka, která by více zohlednila jejich individuální a vývojovou vyspělost s podporou nadání, nebo k vyrovnávání možných vývojových oslabení. U starších dětí nebyla zaznamenána dostatečně široká škála činností s podporou kritického myšlení, experimentování a prací s chybou. Učitelky také nezařazovaly aktivity,

které by cíleně vedly děti ke spolupráci, a které by podporovaly kladení otázek, hledání různých řešení problému (divergentní myšlení) a tvořivost. Velmi efektivně se však učily respektovat vytvořená pravidla pro spolupráci a komunikaci, jak v ranním kruhu, tak při samostatném využívání center, hygieně i při ostatních aktivitách a pobytu venku. Smysluplné bylo rozdělení dětí k odpolednímu odpočinku. Do ložnice v klidové části školy šly většinou ty, které usínají a zde měly prostor pro dostatečný odpočinek. Děti s nižší potřebou spánku měly při klidových činnostech a odpolední vzdělávací nabídce širší prostor pro spontánní komunikaci a rozhovory, konstruktivní činnosti a hru v centrech. U starších dětí byla v klidových činnostech i v zájmových odpoledních aktivitách zaznamenána jejich pestrá nabídka. Věnovaly se předmatematickým a předčtenářským gramotnostem, hudebním, výtvarným a pracovním aktivitám, které souvisely s tématem maškar a masopustu. Aktivity probíhaly ve spolupráci učitelky a asistentky pro maximální podporu dětí. Vzdělávací nabídka pro mladší děti byla celodenně přizpůsobena jejich potřebám, povzbuzovala vzájemné učení a komunikaci. Pozornost a zájem o nabízené činnosti učitelky udržovaly vhodným střídáním center aktivit a průběžnou motivací. Získávání zpětné vazby k výsledkům činností dětí nemá ještě jasně stanovená pravidla, učitelky intuitivně užívají spíše povzbuzení dětí k pozitivnímu sebevnímání než popisné formulace s prvky formativního hodnocení. Dětem s potřebou podpory v oblasti nerovného řečového vývoje poskytuje individuální péči, dle doporučení odborného pracoviště, dvakrát týdně speciální pedagožka. Dětem s odkladem školní docházky se učitelky věnovaly v oblastech podporujících jejich bezproblémový přechod do povinného základního vzdělávání, například ve vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem. Zábavně a v aktivitách zaměřených na rozvoj pozornosti, porozumění zadání úkolu a orientaci v jejich řešení podporovaly u dětí samostatnost a radost z učení.

Široce diferencovaný a individualizovaný byl systém vzdělávací nabídky ve třídě zřízené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami s poruchou autistického spektra. Zde bylo také cíleno k motivačním tématům, vzdělávací cíle byly individuálně nastaveny podle dosažených dovedností a schopností každého z dětí. Významným pozitivem je spolupráce s odbornými pracovišti a střediskem rané péče. Děti byly vedeny k samostatnosti v oblasti vzdělávání, ale také sebeobsluhy, hygieny a kultury stolování. Respektující přístup učitelek jim nabízel dostatek času k činnostem. Mohly si zvolit porce, namazat si pečivo a vybrat si z ovoce a zeleniny. Učitelky a asistentky motivovaly děti k samostatnosti také při výběru a nalévání nápojů.

Přirozené pohybové schopnosti a celková zdatnost dětí byla rozvíjena v pohybových aktivitách ve třídách, ale zejména při pobytech venku. Při vycházkách měly děti prostor pro pohyb a poznávání nejbližšího okolí, na školní zahradě byl čas pro spontánní pohyb a hru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Učitelky dostatečně zajišťovaly vhodné podmínky pro sociální učení přirozenou nápodobou, rozvíjely u dětí otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti, posilovaly jejich ochotu si pomáhat. Do spontánních i řízených aktivit se děti začleňovaly přirozeně, s důrazem na rozvoj schopnosti delšího soustředění a pozornosti. Pozitivní a klidná atmosféra ve třídách podporovala u dětí plynulé zapojování do činností podle vlastního výběru s realizací vlastních nápadů a námětů.

Hygienické a společenské návyky měla většina dětí osvojeny a samostatně je podle svých možností dodržovaly. Děti měly upevněny komunikační návyky a pravidla konverzace,

většinou dovedly vyslechnout řeč kamaráda, zapojit se na dané téma do hovoru a dodržovat nastavená pravidla tříd.

Ve škole jsou výsledky vzdělávání sledovány a vyhodnocovány na třídní i individuální úrovni. Vedená pedagogická diagnostika (elektronický systém iSophi) poskytuje informace o vzdělávacích výsledcích a pokrocích jednotlivých dětí, není však využívána ve všech třídách efektivně k plánování a realizaci dostatečně diferencované vzdělávací nabídky, čímž nedochází k individuální podpoře zejména dětí bystrých a nadaných. Součástí je diagnostické portfolio dokumentující vývoj dětí v oblasti grafomotoriky, výtvarných a pracovních činností.

Vstřícný pedagogický styl i empatický přístup k dětem cíleně podporuje jejich socioemocionální a osobnostní rozvoj. Na pokyny pedagogů děti reagovaly adekvátně, měly možnost vyjadřovat své názory i myšlenky.

Nabídka vzdělávacích aktivit je dále rozšířena o předplavecký výcvik a výlety do okolí. Do dění ve škole jsou zapojováni také rodiče dětí. K neformálním setkáním dochází např. při tvořivých dílnách nebo zahradních slavnostech.

Pro plynulý přechod do základního vzdělávání spolupracuje škola se Základní školou Ostrava, Nádražní 117, příspěvkovou organizací, kam chodí děti na exkurzi do první třídy, aby se seznámily s prostředím školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo k celkové personální obměně v pedagogickém sboru. Současný pedagogický tým je z velké části tvořen studujícími pedagogy.
- Stagnující je rozvoj materiálních podmínek v oblasti zázemí pro pedagogy a údržby školní zahrady.
- Nadále poskytuje metodickou podporu pouze ředitelka školy.
- Systém získávání informací o individuálních schopnostech dětí není efektivně využíván ve všech třídách.

Silné stránky

- Spolupráce s rodinou je promyšlená, pravidelná a přínosná také zajištěním terénního pracovníka, podporou projektu „Rodičovský klubík“ a účastí v nadačních projektech.
- Empatický a vstřícný přístup pedagogů i ostatních zaměstnanců mateřské školy k dětem podporuje rozvoj prosociálních kompetencí dětí.
- Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami podporuje jejich rozvoj v souladu s individuálními předpoklady a druhem postižení.
- Škola ve spolupráci s odbornými pracovišti a speciálním pedagogem poskytuje odbornou podporu dětem s narušenou komunikační schopností a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Škola nemá systematicky propracovanou spolupráci se zřizovatelem v oblasti údržby a obnovy.
- Kontrolní a řídicí systém vykazuje dílčí nedostatky v oblasti metodické podpory vedení dokumentace a hledání mechanismů pro stabilitu pedagogického sboru.
- Vedená pedagogická diagnostika není využívána ve všech třídách efektivně k plánování a realizaci dostatečně diferencované vzdělávací nabídky, čímž nedochází k širší individuální podpoře dětí.
- Učitelky spíše ojediněle využívají prvků formativního hodnocení pro poskytnutí zpětné vazby dětem, ty tak nezískávají srozumitelné informace o svém pokroku. Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Analyzovat kontrolní systém a nastavit účinná opatření pro soustavnou evaluaci a spolupráci se zřizovatelem v oblasti údržby a obnovy materiálních podmínek školy.
- Podporovat a stabilizovat pedagogický tým nejen příjemným zázemím, ale také získáváním a výměnou zkušeností s obdobnými typy škol.
- Využívat výsledky pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky ve všech třídách.
- Poskytovat dětem popisnou formou zpětnou vazbu k jejich úspěšnosti při plnění nabízených aktivit. Zaměřit na tuto oblast další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Navázat spolupráci s dalšími školami podobného typu (nejen v systému Začít spolu) pro možnosti inspirací a konzultací i metodickou podporu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Špalovávci objevují svět, platný od 26. 8. 2022 č.j.: MŠŠŘ 1/2021
2. Třídní vzdělávací programy ve školním roce 2023/2024
3. Třídní knihy vedeny elektronicky ve školním roce 2023/2024
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí usnesením RMOBMOaP č.3829/50 ze dne 3.11.2005
5. Evidence docházky dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

7. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
8. Školní matrika ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
9. Portfolia a práce dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
12. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
13. Dokumentace ke školnímu stravování za říjen až prosinec 2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Milionová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

7. 3. 2024